

da det ikke direkte vedrører Paragraffen, men derimod de Regler, som Ministeriet i Henhold dertil vil have at fastsætte. Men det forekommer mig, at Billighed over for dette Lærpersonale, der ikke bliver saa forfærdelig godt pensioneret selv efter dette Lovforslag, godt vil kunne hævdes, uden at der bliver nogen Ubillighed over for de enkelte Mennesker, som have Realskolegerningen som kort Gennemgangsled til anden Livsgering eller anden Beskæftigelse. Idet jeg erkender det kloge i ikke i Øjeblikket at drage mere Opmærksomhed hen paa Skolevæsenet for ikke at sprede Opmærksomheden fra de Punkter, hvor det vistnok er højest nødvendigt, skal jeg anbefale dette Lovforslag som bydende et meget værdifuldt, Fremskridt, fra den nuværende Tilstand. Jeg skal dog slutte med, hvad jeg begyndte med, at Lovforslaget i og for sig ikke maa tages som Vidnesbyrd om, at der ikke er Blik for Betydningen af en Reform af det højere Skolevæsen. Jeg tror, at de Folk, der se paa Lovforslaget paa den Maade, se forkert, og at den efterfølgende Debat vil overbevise dem om, at der ogsaa i Rigsdagskredse er en varm Interesse for at drage Grundlinierne for Fremtidens Ordning af den højere Undervisning.

Ottosen: Det ærede Medlem, som nu satte sig, vilde ikke selv, efter sine egne Udtryk, komme ind paa noget Forsøg paa at drage Grundlinierne for den fremtidige pædagogiske Ordning af vort højere Skolevæsen. Selvfølgelig skal jeg heller ikke forsøge at fremstille et saadant Fremtidsbillede. Det bliver kun i de store Træk, jeg bliver nødt til at berøre, hvilken Udvikling i Fremtiden man maa tænke sig; noget af dette er man nødt til at tage med i sine Overvejelser. Jeg skal da sige, at det Grundsyn, jeg har i mine Tanker, og som ligger bag ved de Betragtninger, jeg skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, er ikke indskrænket til det, som det ærede Medlem betegnede som Grundlinierne ved den fremtidige højere Undervisning i Danmark; thi jeg finder ikke, at der er nogen Grund til, at der maa være et saadant skarpt Skel, nogen saadan skarp Klassedeling mellem det, man kalder den højere, og det, man kalder den lavere Undervisning. Jeg er en Tilhænger af det pædagogiske Ideal, som mere og mere breder sig mellem vort pædagogiske Fremskridtspartis Mænd og Kvinder: Enhedsskolen. Folkeskolen ligger lige saa godt i mine Tanker som den

højere Skole, og mere, da den er Grunden til det hele, og den maa vi først og fremmest passe paa ikke at tage Lys og Luft fra ved, hvad der gøres. Det ærede Medlem kom dog ind paa en mere almindelig Overvejelse, gav en mere almindelig Karakteristik af vor Realskole. Han betegnede den som en Skole, vokset op af Befolkningens Trang til en videregaaende Uddannelse, en praktisk Uddannelse, og han kaldte den en af de mest demokratiske Skoler, vi have. Utvivlsomt er der noget sandt i, hvad det ærede Medlem sagde, men jeg vil dog ingenlunde helt underskrive disse Ord.

Naar jeg nu tager mit Udgangspunkt fra det foreliggende Lovforslag, er dette jo kun et lille praktisk Forsøg paa gennem Lov at regulere et Forhold, der hidtil har faaet en mere eller mindre tilfældig Afgørelse paa Finansloven. Derfor, skønt det giver Statskassen en noget større Udgift, vil det i Virkeligheden ikke være og er ikke beregnet paa at bringe de paa-gældende enkelte Skoler nogen væsentlig større Støtte end hidtil. De 65,000 Kr. gaa op til 100,000 Kr., om man vil til 110,000 Kr., naar man regner det Tillæg til Lærernes Efterløn med. Nu gives der Statstilskud til 53 Skoler, som gennemsnitlig faa 1,228 Kr. Efter Forslaget — ja, man kan regne det ud paa forskellig Maade — kommer der godt og vel 80, saa Tilskuddet til hver enkelt Skole gennemsnitlig ikke kan blive synderlig større, end det nu er. Man maa derfor ikke vente, at dette Tilskud virkelig vil stille de enkelte Realskoler, naar man ser paa dem som Helhed, synderlig heldigere, og heller ikke kunne gøre dem synderlig bedre. Jeg er stemt for at bede det høje Ting vedtage Lovforslaget — med visse Ændringer — og give disse Penge ud. Jeg er vis paa, at det ogsaa vilde lykkes at faa det høje Ting til at bevilge ikke saa faa flere Penge til Støtte for disse Skoler, saafremt det virkelig lykkedes disse Skoler at overbevise det høje Ting om, at de netop, som de ere og som de virke, ere et nødvendigt og nyttigt Led i vort Skolevæsen, og naar de undertiden have haft noget ondt ved at vinde Øre i den lovgivende Forsamling, ligger det i, at der er udbredt nogen Tvivl, om de nu netop ramme den Middelskoleundervisning, som det fra alle Sider er indrømmet, at vi skulle have. Jeg er stemt for at give dette Tilskud her, først og fremmest for at vise Lærerne ved disse Skoler, at Folketinget ser